

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 30 maja 2023 r.

ZK-I.431.8.2023

Pan

Paweł Okrasa

Burmistrz Wielunia

**Wystąpienie pokontrolne
do przeprowadzonej kontroli okresowej w zakresie wykonywania uprawnień
przez Straż Miejską w Wieluniu.**

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *o strażach gminnych* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1763) oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2009 r. *w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich)* (Dz. U. z 2009 r. Nr 220, poz. 1733 z późn. zm.), realizując założenia planu kontroli zatwierdzonego przez Wojewodę Łódzkiego, zespół kontrolny złożony z funkcjonariuszy Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi w składzie:

1. asp. Marcin Ślusarski – asystent z Wydziału Prewencji,
3. mł. asp. Daria Gronowska – specjalista z Wydziału Prewencji
4. Tadeusz Jędrasik – specjalista z Wydziału Prewencji

legitymując się upoważnieniem Wojewody Łódzkiego z 14 kwietnia 2023 r., przeprowadził w dniach 26 – 28 kwietnia 2023 r. kontrolę okresową Straży Miejskiej w Wieluniu z siedzibą pod adresem: Plac Kazimierza Wielkiego 2, 98-300 Wieluń. Kontrolę okresową działalności Straży Miejskiej w Wieluniu przeprowadzono obejmując okres działania jednostki od 1 stycznia do 25 kwietnia 2023 r.

Zbadaniu i ocenie podlegały następujące zagadnienia:

Ewidencje, o których mowa w art. 9a ust 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych:

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

- użycie środków przymusu bezpośredniego;
- wykonywania uprawnień, o których mowa w art. 12 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych;
- prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia;
- ujęcie osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia, a także mienia i niezwłocznego doprowadzania do najbliższej jednostki Policji;
- legitymowanie osób w uzasadnionych przypadkach w celu ustalenia ich tożsamości;
- usuwanie pojazdów i ich unieruchamianie przez blokowanie kół;
- dokonywania kontroli osobistej, przeglądania zawartości podręcznych bagaży osoby;
- dokonywania sprawdzenia prewencyjnego osób doprowadzanych, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt. 7 ustawy o strażach gminnych;
- żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych i samorządowych;
- wydawania osobom poleceń określonego zachowania w granicach niezbędnych do wykonywania innych czynności zawartych w art. 12 pkt. 1-6 ustawy o strażach gminnych;
- zwracania się w nagłych przypadkach o pomoc do jednostek gospodarczych, prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej oraz organizacji społecznych, jak również do innych osób.

Ustalenia kontroli:

1. Prowadzenie ewidencji wymaganych na podstawie art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.

Straż Miejska w Wieluniu prowadzi, wymagane na podstawie art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1763) ewidencje. Sposób ich prowadzenia jest zgodny z rozporządzeniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2009 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez straże gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży (Dz. U. z 2017 r. poz. 1502).

Na podstawie danych ewidencji ustalono, że Straż Miejska w Wieluniu zatrudnia 5 strażników (łącznie z Komendantem) oraz 6 pracowników cywilnych obsługujących

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

monitoring miejski w siedzibie wieluńskiej Policji. W okresie kontrolowanym funkcjonariusze Straży zastosowali 121 środków oddziaływania wychowawczego, wystawili 9 mandatów karnych, sporządzili jeden wniosek o ukaranie do sądu. Ponadto wylegitymowano 147 osób.

W tym czasie Straż Miejska w Wieluniu nie stosowała żadnych środków odwoławczych od postanowień sądu.

2. Użycie środków przymusu bezpośredniego.

W oparciu o przedstawioną dokumentację ustalono, że Straż w kontrolowanym okresie nie stosowała środków przymusu bezpośredniego znajdującego się na wyposażeniu.

3. Wykonywanie uprawnień, o których mowa w art. 12 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.

W czasie kontroli ustalono, że Strażnicy Miejscy posiadają upoważnienia do wykonywania kontroli ruchu drogowego oraz upoważnienia do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego.

Przedmiotem kontroli działalności Straży Miejskiej w Wieluniu, która obejmowała okres od 1 stycznia do 25 kwietnia 2023 r., był sposób postępowania strażników w przypadku ujawnienia czynu zabronionego, mogącego wyczerpywać znamiona wykroczenia, aktywność oskarżyciela publicznego, zgodność prowadzonych czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia z przepisami ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia – dalej k.p.o.w. (Dz. U. z 2022 r., poz. 1124), w tym także w sprawach zakończonych w postępowaniu mandatowym.

Przed przystąpieniem do kontroli sposobu prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, zwrócono się do Komendanta Straży Miejskiej w Wieluniu o przedstawienie ewidencji wyników działania straży w okresie kontroli. Sprawdzono zgodność wdrożenia postępowania mandatowego z dyspozycją art. 96-98 k.p.o.w. oraz aktu wykonawczego wydanego z delegacji art. 95 § 6 k.p.o.w. (tzw. taryfikator) oraz 96 § 3 k.p.o.w. (określającego sposób nakładania grzywien w drodze mandatu karnego). Powyższe formularze mandatów karnych skontrolowano pod kątem właściwego wypisywania i zasadności stosowania kwalifikacji prawnej zarzucanego czynu oraz zgodności opisu z wykroczeniem.

W rezultacie przeprowadzonej weryfikacji stwierdzono następujące uchybienia w stosowaniu postępowania mandatowego:

- brak w opisie miejsca, daty i czasu popełnienia czynu stwierdzono w sześciu formularzach mandatów karnych;
- nieprecyzyjny opis wykroczenia na jednym z formularzy (art. 97 k.w.), opis: „*parkowanie w rejonie przejścia dla pieszych*”. W ustawie *Prawo o ruchu drogowym* odległości od przejścia dla pieszych wskazane są w metrach;
- brak informacji o nazwie i nr. dokumentu tożsamości na podstawie, którego ustalono tożsamość sprawcy (jeden mandat).

Ponadto stwierdzono, że funkcjonariusze Straży Miejskiej w Wieluniu w zakresie wdrożenia postępowania mandatowego kilkakrotnie nie spełnili wymogów związanych z podawaniem w opisie czynu daty wykroczenia oraz miejsca jego popełnienia. Stwierdzono też przypadek nieprecyzyjnego opisu wykroczenia („*parkowanie w rejonie przejścia dla pieszych*”). Należy jednak podkreślić, że powyższe uchybienia nie skutkowały utratą prawomocności nałożonych mandatów karnych, gdyż nałożone zostały za czyn będący wykroczeniem i zostały pokwitowane przez osoby ukarane. Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 lit. c rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 roku w *sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego* (Dz. U. z 2017 roku, poz. 613 – tekst jednolity z późn. zm.), funkcjonariusz nakładający mandat karny na odcinku C określa zachowanie stanowiące wykroczenie, czas i miejsce jego popełnienia oraz kwalifikację prawną.

Biorąc pod uwagę minimalne uchybienia w wypełnianiu formularzy mandatów karnych, niepowodujące utraty prawomocności nałożenia grzywny, podczas kontroli poinformowano Komendanta Straży Miejskiej w Wieluniu o stwierdzonych uchybieniach, który to zobowiązał się do niezwłocznego ich wyeliminowania. Dodatkowo w obecności komendanta i strażników zostały one szczegółowo omówione przy jednoczesnym zaleceniu odnośnie prawidłowego wypełniania druków mandatów karnych.

Na podstawie danych, zawartych w ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego stwierdzono, że w kontrolowanym okresie strażnicy miejscy ujawnili 2 wykroczenia, za które nałożyli mandaty karne wobec kierujących pojazdami, podejrzanych o popełnienie wykroczeń. Stwierdzono, że karty rejestracyjne odnoszące się do ww. czynów,

zostały przekazane do Komendy Powiatowej Policji w Wieluniu oraz niezwłocznie zarejestrowane w systemie informatycznym.

W ramach czynności kontrolnych ustalono, że przekazywanie kart rejestracyjnych do Komendy Powiatowej Policji w Wieluniu odbywa się w sposób nieprawidłowy. Powyższe dokumenty przekazywane są z użyciem wewnętrznego Rejestru kart Mrd 5/1, będącego w dyspozycji Straży Miejskiej w Wieluniu. W rejestrze tym pracownik Komendy Powiatowej Policji w Wieluniu potwierdza otrzymanie kart rejestracyjnych, jako pojedynczych dokumentów, które nie zawierają cech pisma (przesyłki). Zgodnie z § 60 i 61 Instrukcji kancelaryjnej stanowiącej Załącznik nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie *instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych* (Dz. U. z 2011 roku Nr 14, poz. 67), przekazywanie przesyłek powinno odbywać się m.in. przez punkt kancelaryjny, pismo winno zawierać znak sprawy. Taki skrócony nieformalny sposób przekazywania dokumentów dopuszczalny byłby jedynie w wewnętrznym obiegu kancelaryjnym.

O powyższym uchybieniu podczas kontroli poinformowany został Komendant Straży Miejskiej w Wieluniu, który zobowiązał się do niezwłocznego wdrożenia procedur przywracających właściwy sposób przekazywania kart rejestracyjnych do Komendy Powiatowej Policji w Wieluniu. W zakresie dokumentowania przebiegu służby ustalono, że wydawanie notatników służbowych ewidencjonowane jest w „Rejestrze notatników” l.dz. nr SM.5521.1.3.2023. Oprócz tego rejestru w Straży Miejskiej w Wieluniu znajdują się inne rejestry porządkujące sferę pełnienia służby, prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, wydawania mandatów karnych oraz przekazywania dokumentów do innych instytucji takie jak:

- 1) Rejestr sporządzonych kart (Mrd - 5) – SM.5521.1.7.2023.
- 2) Rejestr spraw o wykroczenia – SM.5521.1.4.2023.
- 3) Książka wydanych bloczków mandatów karnych - SM.5521.1.8.2023.
- 4) Ewidencja ręcznych miotaczy gazu SM5521.1.10.2023.
- 5) Ewidencja kajdanek i pałek typu Tonfa – SM 5521.1.9.2023.
- 6) Rejestr interwencji straży miejskiej w Wieluniu SM 5521.15.2023.
- 7) Książka służby SM w Wieluniu – SM.5521.1.1.2023 (dyslokacja służby, odprawy).

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

W oparciu o przedstawione notatniki służbowe oraz losowo wybrane interwencje przeprowadzone przez strażników należy stwierdzić, że strażnicy miejscy reagują na naruszenia prawidłowo. Jednak wskazanym jest, aby zwracali oni uwagę na właściwe dokumentowanie służby. Należy zaznaczyć, że w skontrolowanych dokumentach, poza dwoma przypadkami nieudokumentowania sposobu ustalenia tożsamości osoby legitymowanej, nie stwierdzono innych uchybień. Na szczególną uwagę zasługuje profesjonalne opracowanie dokumentacji związanej przebiegiem odprawy, przekazania zadań oraz formalne zatwierdzenia przełożonego.

Dodatkowym atutem jest przejrzystość i czytelność prowadzenia notatników przez strażników miejskich. W oparciu o weryfikację losowo wybranego materiału należy stwierdzić, że w czasie prowadzonych interwencji strażnicy miejscy reagują właściwie na naruszenia prawa, jednak wskazanym jest zwrócić uwagę na uchybienia związane z dokumentowaniem faktu legitymowania. Podczas kontroli komendant zobligował podległych mu strażników do właściwego dokumentowania legitymowania osób, zgodnie z § 4 – 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 w *sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności* (Dz. U. z 2009 roku, Nr 220, poz. 1722 z dnia 23.12.2009 r.). Sprawdzono sposób dokumentowania zdarzeń kwalifikowanych, jako wykroczenia, zgodność prowadzonych czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia z przepisami k.p.o.w., a także rzetelność oraz terminowości prowadzonych czynności oraz podstawa i sposób zakończenia ich w wybranych sprawach. Zbadano akta sprawy o nr RSOW/SM/1/2023.

Analiza przekazanych materiałów sprawy nie wykazała nieprawidłowości, które mogą znacząco wpływać na prowadzenie czynności wyjaśniających. Natomiast na szczególne uznanie zasługuje procedowanie dokumentowania czynności wyjaśniających, poczynwszy od faktu otrzymania informacji o podejrzeniu popełnienia wykroczenia, poprzez sporządzanie notatek urzędowych do ostatecznego zakończenia tych czynności (np. wnioski o ukaranie).

W oparciu o przedstawioną dokumentację ustalono, że Straż Miejska w Wieluniu w kontrolowanym okresie nie wykonywała czynności związanych z blokowaniem kół oraz usuwaniem pojazdów w trybie:

- art. 50a ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym;
- art. 130a ust. 4 pkt 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Niemniej jednak stwierdzono nw. uchybienia:

- 1) Uchybieniem wymagającym podjęcia działań zaradczych było niewdrożenie w pełnym zakresie zasad wypełniania mandatów karnych odnoszących się do czasu i miejsca popełnienia wykroczenia. Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 lit. c *rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 roku w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego* (Dz. U. z 2017 roku, poz. 613 – tekst jednolity z późn. zm.), funkcjonariusz nakładający mandat karny na odcinku C określa zachowanie stanowiące wykroczenie, czas i miejsce jego popełnienia oraz kwalifikację prawną.
- 2) Kontrola zapisów w notatnikach służbowych oraz w zakresie stosowania postępowania mandatowego wykazała braki w dokumentowaniu sposobu ustalenia tożsamości osoby legitymowanej (np. na podstawie, jakiego dokumentu), co jest niezgodne z § 4 – 6 *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 roku w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności* (Dz. U. z 2009 roku, Nr 220, poz. 1722 z dnia 2009.12.23).
- 3) Przekazywanie kart rejestracyjnych do Komendy Powiatowej Policji w Wieluniu odbywało się w sposób nieprawidłowy. Zgodnie z § 60 i 61 Instrukcji kancelaryjnej stanowiącej Załącznik nr 1 do *rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych* (Dz. U. z 2011 roku Nr 14, poz. 67) przekazywanie przesyłek do instytucji zewnętrznej powinno odbywać się m.in. przez punkt kancelaryjny (pismo winno zawierać znak sprawy), a nie z użyciem wewnętrznego Rejestru kart Mrd 5/1.

Należy podkreślić, że wskazane powyżej uchybienia były incydentalne oraz fakt, że Komendant Straży Miejskiej w Wieluniu jeszcze podczas trwania kontroli, wydał stosowne polecenia funkcjonariuszom i natychmiast podjął działania mające na celu wdrożenie zalecanych rozwiązań.

Podsumowując, działalność Straży Miejskiej w Wieluniu z zakresu realizacji zadań ochrony porządku publicznego należy ocenić **pozytywnie**. Na szczególną pozytywną uwagę zasługuje procedura przeprowadzania odpraw i dokumentowania zadań. Wprowadzone rozwiązania, oparte na zasadach funkcjonujących w Policji, są dobrym przykładem, mogącym być wzorem

postępowania dla innych formacji w województwie łódzkim. Należy także wskazać na dobrą współpracę Straży Miejskiej w Wieluniu z Komendą Powiatową Policji w Wieluniu. W ramach tej współpracy przeprowadzane są różne działania profilaktyczno-prewencyjne, ale przede wszystkim na uwagę zasługuje stałe wsparcie Policji w obsłudze monitoringu miejskiego. Ponadto Strażnicy miejscy swoje zadania wykonują właściwie, korzystając przy tym z szeregu swoich uprawnień. Przeprowadzoną kontrolę udokumentowano w Protokole z kontroli okresowej, zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2009 roku w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich).

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie proszę o przesłanie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemną informację o sposobie wykonania wskazanych w wystąpieniu zaleceń pokontrolnych.

Łączę wyrazy szacunku i poważania

WOJEWODA ŁÓDZKI

Karol Młynarczyk